

BAYBURT İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

ÖRTÜ ALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİ PROJESİ

GİRİŞ:

- İklim koşullarının etkisiyle, ülkemizin hiçbir yerinde sebzelerin dışarıda bütün bir yıl boyunca aralıksız yetiştirilmesine imkân yoktur. Bu nedenle yazlık ve kışlık taze sebzeler yılın ancak belirli aylarında yenmektedir. Sebzelerin taze olarak devamlı tüketilmemesi dolayısıyla yetersiz beslenmeler, insan organizmasında çeşitli düzensizlikler ortaya çıkarmakta ve insan sağlığını büyük ölçüde tehdit etmektedir.
- Sebzelerin çoğu soğuğa karşı duyarlıdır, iklimin elverişsiz olduğu koşullarda bunların dışarıda yetiştirilmesi mümkün değildir. Sebzelerin dışarıda yetiştirilemediği aylarda halkın taze sebze ihtiyacını karşılamak ve daha ucuz sebze tüketimini sağlamak önem arz etmektedir. Bu da ancak örtüaltı sebzeciliği ile sağlanmaktadır.
- Bu doğrultuda ilimizde yapılan sebzeciliğin geliştirilmesi, üretim sezonunun uzatılarak verimliliğin arttırılması, üreticilerimizin gelir seviyesinin yükseltilmesini sağlayacağı gibi ilimizin sebze ihtiyacının il içerisinde karşılanma oranını arttırarak il ekonomisine katkı sağlayacaktır.

MEVCUT DURUM

- İlimizde sebzeçilik iklim koşulları nedeni ile kısıtlı ölçüde gelişebilmiştir. Daha çok açık alanda beyaz lahana yetiştiriciliği yapılmaktadır. Aydıntepe ilçesinde ve Merkez ilçeye bağlı aşağı Çoruh vadisinde bulunan köylerde, rakımın düşük olması ve iklimin kısmen ılımanlaşması domates, salatalık, taze fasulye gibi ürünlerin açıkta yetiştirilmesine kısmen olanak sağlamıştır.

Bayburt Sebze Ürünleri Üretim Miktarları (2011)

Sebzeler	Türkiye	Bayburt			Bayburt Toplam	Bayburt / Türkiye Oranı (%)
		Merkez	Aydıntepe	Demirözü		
Ürün adı	(ton)	(ton)	(ton)	(ton)	(ton)	(ton)
Biber (Sivri)	879.846	6	9	3	18	0,002
Balkabağı	93.099	103	30	14	147	0,158
Havuç	602.078	62	6	3	71	0,012
Domates (Sofralık)	7.573.431	840	90	88	1.018	0,013
Hıyar (Sofralık)	1.605.319	270	22	53	345	0,021
Fasulye (Taze)	614.948	160	72	60	292	0,047
İspanak	221.632	23	9	4	36	0,016
Lahana (Beyaz)	498.073	1.000	87	180	1.267	0,254
Marul (Kıvırcık)	138.466	1	1		2	0,001
Marul (Göbekli)	217.378	7	3	1	11	0,005
Maydanoz	54.956		1		1	0,002
Soğan (Taze)	153.823	44	35	28	107	0,070
Toplam	12.653.049	2.516	365	434	3.315	0,026

Bayburt Örtü Altı Alanları ve Üretim Miktarı (2011)

Örtü Altı Alan	Toplam Alan (dekar)	Cam Sera (dekar)	Plastik Sera (dekar)	Yüksek Tünel (dekar)	Alçak Tünel (dekar)	Üretim (Domates) (ton)	Üretim (Hıyar) (ton)	Üretim (Toplam) /ton
Türkiye	599.612	78.190	238.542	107.232	175.648	737.453	324.870	1.062.323
Bayburt	22	0	0	22	0	80	140	220
Bayburt/ Türkiye Oranı (%)	0,004	0,000	0,000	0,021	0,000	0,011	0,043	0,021

- Bayburt'a ait bu veriler dikkate alındığında, ilimizde sebze üretiminin yeterince gelişemediği görülmekte olup, üretim sezonunun kısa olması, sebze tohumlarının kalitesiz olması ve iyi tarım tekniklerinin uygulanmaması ilimizde sebze üretiminin yeterince gelişememesine vesile olmuştur.
- Bu doğrultuda ilimizde seracılığın yaygınlaştırılarak üretim sezonunun uzatılması sayesinde, mevcut sebze üretiminin arttırılması ve il ekonomisine katkı sağlanması mümkün olabilecektir.
- Hazırlanan bu proje ile; ilimizde iklimsel olumsuzlukların tarımsal üretimi kısıtlayıcı etkisini kısmen önlemek, yağış, sis ve rüzgarla yayılabilen hastalıkların önüne geçmek, işgücü kullanımını yıl içine dağıtmak ve birim alandan alınan verimi artırarak çiftçi gelir düzeyinin yükseltilmesi ve dolayısıyla sosyo-ekonomik yapısının iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

- **PROJENİN UYGULAMA YERİ**

Projemiz Aydın-tepe ilçesi ve Merkez ilçeye bağlı aşağı oruh vadisinde bulunan köylerde uygulanacaktır

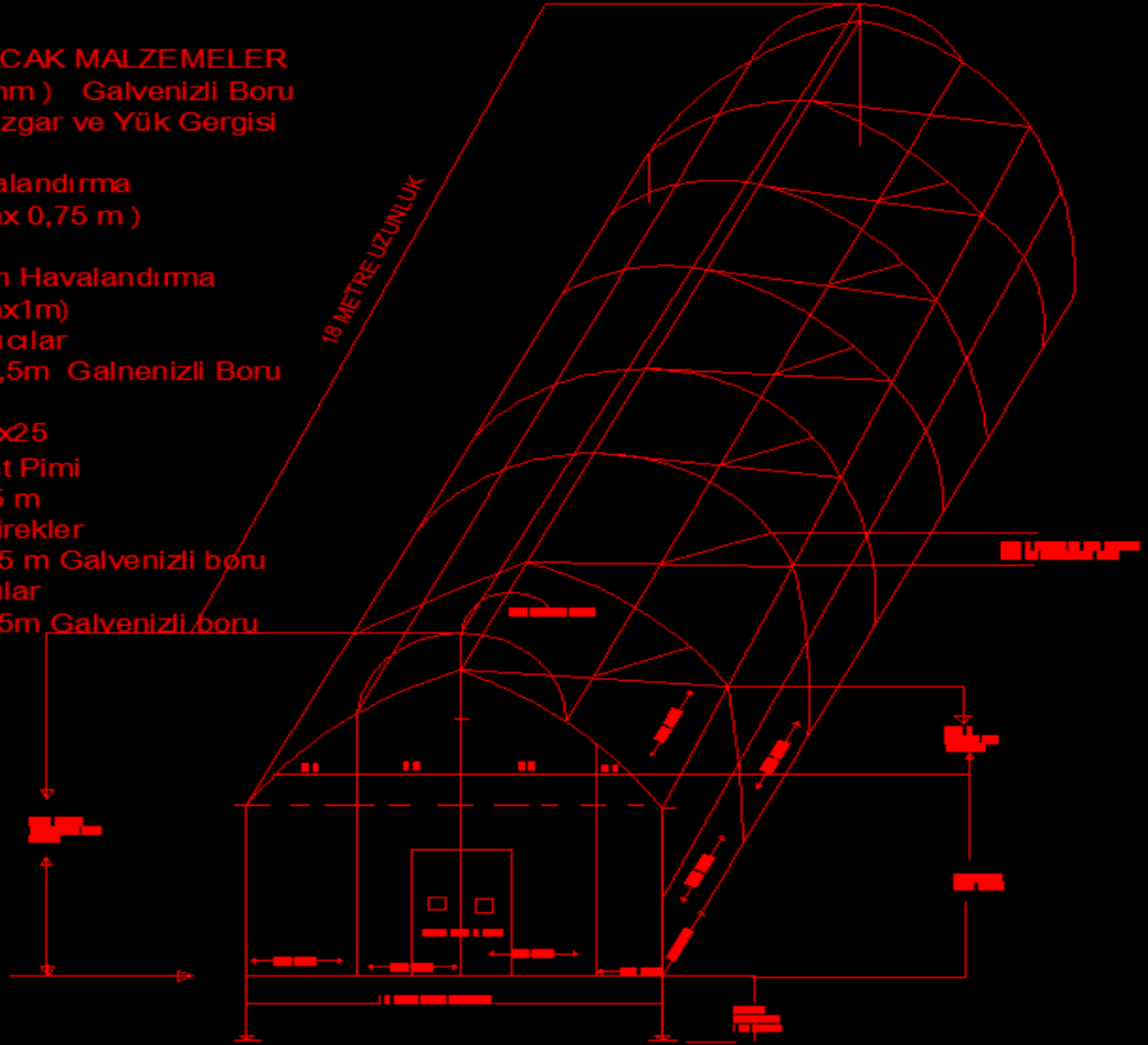
- **YAPILACAK SERALARIN ÖZELLİKLERİ:**

Planlanan seralar plastik örtülü yay çatılı sera şeklinde-dir. Proje kapsamında talep sahibi ifti ailelerinden belirlenen 20 aileye 1'er sera olmak üzere toplam 20 adet sera verilecektir.

Sayısı	20 adet
Sera Tipi	Yay atılı
Sera lleri	8m x 18 m: 144 m ²
Yan Yükseklik	2 m
Temel Derinlięi	1 m
atı Makas Aralığı	2 m
Ekler Ve Baęlantılar	civata somun, kaynak
Naylon Geniřlięi	7-8m
Konstrüksiyon Malzemesi	1,42 x 2,5 mm, I boru, 27x 2,5 mm, 21 x 2 mm galvaniz daldırma boru, Plastik klips Galvaniz yatağı,
Diğer Detaylar	Ekli projeye uygun şekilde yapılacaktır.

KULLANILACAK MALZEMELER

1. (21 X 2 mm) Galvenizli Boru
0,35 mm Rüzgar ve Yük Gergisi
2. Tepe Havalandırma
(18mx 0,75 m)
3. 2 Adet Yan Havalandırma
(18mx1m)
4. Yan Taşıyıcılar
27 x 2,5m Galvenizli Boru
5. U Demiri
25x50x25
6. Ana İskelet Pimi
33x2,5 m
7. Taşıyıcı Direkler
27x 2,5 m Galvenizli boru
8. Yan Taşıyıcılar
42 x2,5m Galvenizli boru

SERALARIN DAĞITIMI:

Sera dağıtılacak 20 çiftçi ailesi; proje uygulama alanına giren köylerde belirtilen ve duyurulan tarihler arasında alınacak talepler arasından;

- Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olması,
- Çiftçi belgesi bulunması
- Seranın kurulacağı en az 500 m2 kendi üzerine tapulu tarım arazisi olması,
- Sera kurulacak taşınmazı İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğü teknik elemanlarınca yapılacak incelemede uygun görülmesi
- Talep sahibi çiftçilerin sebze yetiştiriciliği ile ilgili eğitim, bilgi veya tecrübeye sahip olması,
- Proje kapsamında verilecek seralarla ilgili çiftçi katkı paylarının belirtilen ödeme planı dâhilinde ödeneceğine dair taahhütname alınması, gibi hususlar göz önüne alınarak İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğüne belirlenecektir.

SERALARIN KURULMASI:

Seraların yararlanıcı çiftçilerin belirtilen arazilerine kurulması ve kullanılabilir halde teslim edilmesi yüklenici tarafından sağlanacaktır.

Seralarda yapılacak üretim ile ilgili teknik takipler, İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğüne yapılacak olup, üreticilere eğitim amaçlı teknik destek sağlanacaktır.

PROJENİN GELİR-GİDER ANALİZİ:

1. Yatırım Giderleri:

Seraların yatırım gideri yapılan piyasa araştırmasına göre tahmini olarak belirlenmiştir. Serada kullanılacak olan alet ekipmanların yararlanıcı çiftçi ailelerinde bulunduğu varsayılarak gider olarak dikkate alınmamıştır.

1 adet 144 m² belirtilen özelliklerde yay çatılı seranın yerinde anahtar teslim maliyeti yaklaşık 8.000,00 TL'dir.

2. Üretim Giderleri:

Sebze üretim giderleri projede toplam 144 m² alanda muhtelif sebze ve fide üretimi gerçekleştirilecektir.

Fide Üretim Giderleri:

Malzemenin Cinsi	Ekim Alanı (m2)	Birim	Miktarı	Birim Fiyatı (TL)	Toplam Tutarı (TL)
Domates Tohumu	72	Adet	1	150	150
Hıyar tohumu	72	Adet	1	100	100
İlaç Gideri	144	Kutu	2	30	60
Diğer (Viyol, torf vb.)	144				150

Sebze Üretim Giderleri

Malzemenin Cinsi	Ekim Alanı (m2)	Birim	Miktarı	Birim Fiyatı (TL)	Toplam Tutarı (TL)
Domates Fidesi	72	Adet	210	0,5	105
Hıyar Fidesi	72	Adet	140	0,5	70
Marul Tohumu	72	Adet	410	0,1	41
Taze Soğan Fidesi	72	kg	3	5	15
İlaç Gideri	144	Kutu	2	30	60
Diğer (Askı İpi, Malç vb.)	144				200
Genel Toplam (YTL)					491

3. Üretim Gelirleri:

Sebze üretim giderleri projede toplam 144 m2 alanda muhtelif fide ve sebze üretimi gerçekleştirilecektir.

Fide Üretim Gelirleri					
Üretimi	Ekim Alanı (m2)	Birim	Üretim Miktarı (kg)	Birim Fiyatı (TL)	Toplam Tutar (TL)
Domates Fidesi Üretimi	72	Adet	1400	0,5	700
Hıyar Fidesi Üretimi	72	Adet	1400	0,5	700
Toplam					1400

Sebze Üretim Gelirleri					
Üretim	Ekim Alanı (m2)	Birim	Üretim Miktarı (kg)	Birim Fiyatı (TL)	Toplam Tutar (TL)
Domates Üretimi	72	Kg	1250	1	1250
Hıyar Üretimi	72	Kg	1250	1	1250
Marul Üretimi	72	Adet	500	1	500
Taze Soğan Üretimi	72	Kg	500	1	500

•GELİR- GİDER ÇİZELGESİ

•PROJENİN FİNANSMANI:

Projenin toplam maliyeti 160.000,00 TL'dir. Bu miktarın 80.000,00 TL'si çiftçi ailelerinden çiftçi katkısı olarak alınacak olup, kalan diğer 80.000,00 TL'lik kısmı proje finansmanını sağlayacak ilgili kurum tarafından karşılanacaktır. (ihale bedeli üzerinden, % 50 oranı dikkate alınarak ödeme güncellenmesi yapılacaktır.)

GELİR TÜRÜ	İşletme Gelirleri	İşletme Giderleri	Brüt (Net) Kar
2014 Yılı	4900	951	3949

- **GERİ ÖDEME TABLOSU:**

Bir adet sera maliyet ortalama 8.000,00 TL olup, ihale sonunda belirlenecek maliyet üzerinden toplam maliyetin % 50' si proje kapsamında finanse edilecektir. Yararlanıcı çiftçi ailesi kalan % 50'lik kısmı seraların teslim tarihinden itibaren ilk 3 ay içerisinde 1. Taksit, 12. ayda 2. taksit olmak üzere 2 eşit taksitte ödeyecektir.

Taksit	Tarih	Miktar (TL)
1. Taksit	Teslim tarihinden itibaren ilk 3 Ayda	2.000,00
2. Taksit	Teslimden itibaren 12. Ayda	2.000,00
TOPLAM		4.000,00

Toplam Maliyet (TL)	Proje Kapsamında finanse edilen (% 50) (TL)	Çiftçi katkısı (% 50) (TL)
8.000,00	4.000,00	4.000,00

- **YARARLANICININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE BEKLENMEYEN DURUMLAR:**

Yararlanıcılar proje maliyetinin çiftçi katkısı olan % 50 lik taksitleri sözleşmede belirtilen tarihlerde ödeyecektir. Yararlanıcılar proje kapsamında alınan seranın en az 5 yıl süre işletilecektir.

Yararlanıcılar proje süresince (5yıl) proje kapsamında alınan seranın başka bir şahsa devredemeyecektir.

Bu ve diğer hususlar yararlanıcı tarafından belge ile taahhüt edilecektir.

Sözleşme ve taahhütnameye aykırı durumlarda proje kapsamında alınan seraların maliyetinin tamamı (% 100) yasal faizi ile birlikte alma yetkisi idareye aittir.

Projede öngörülmeeyen beklenmeyen durumlara ilgili karar alma yetkisi idareye aittir.

- **SONUÇ:**

Bayburt ilinde açık alanlarda sebze yetiştiriciliği iklimin sınırlayıcı etkisi nedeni ile kısıtlı olarak yapılmaktadır. Örtü altı yetiştiriciliği yapılarak bu kısıtlayıcı etki azaltılmakta ve üretim sezonu uzatılabilmektedir.

Diğer yandan ilimizde sebze yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı Aşağı Çoruh vadisinde bulunan köylerde araziler ve işletmeler ilimizin diğer bölgelerine göre nispeten daha küçüktür. Bu işletmelerin aile içinde bulunan mevcut işgücünü kullanarak kendi sebze ihtiyaçlarını karşılamaları ve ailelerine ek gelir sağlamaları mümkün olacaktır.

Projenin uygulanması halinde kırsal alanda bulunan küçük işletmeler için ek gelir getirici bir faaliyet oluşturulacak ve dolaylı olarak il ekonomisine katkı sağlanacaktır.

TEŐEKKÜRLER

T.C.
BAYBURT VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

Telefon: (458) 2117485

Fax: (458) 2117584

e-Posta: info@bayburttarim.gov.tr

Web: www.bayburttarim.gov.tr